

Daniel Gillesén, 0702-546477

Datum: 2022-11-23

EXTREMVÄDERSÖVNING: STORMEN KLEMENS I VÄSTRA RÄDDNINGSSREGIONEN (VRR)

Detta dokument utgör plan för genomförande av extremvädersövning i Västra Räddningsregionen (VRR). Övningen är i fastställd aktivitetsplan för 2022 planerad till den 23 november. Dagens efter (24 november) finns en dialogdag för målgrupperna VRC-VB-CSR inplanerad.

Behovet av övning kan ses i kravet på ledning som vid omfattande samtidighet av olyckor vid en extrem vädersituation kräver anpassade arbets sätt, dvs arbets sätt som inte fullt ut nyttjas i vardagen och därmed behöver övas. Vid anpassade arbets sätt är det viktigt att tillämpningar ska vara ändamålsenliga för att uppnå syftet att öka förmågan att hantera samtida, omfattande och komplexa olyckor. Dvs. anpassningar ska göras med utgångspunkt i att stärka den gemensamma förmågan att leda pågående och kommande räddningsinsatser snarare än att motverka en enskild belastning i räddningsledningssystemet.

Syfte och mål med övningen

Övningen syftar till att:

1. Öva arbets sätt för massanrop och extremvädersnod enligt avsnitt 2.13 och Bilaga 4 i de gemensamma Utryckningsbestämmelserna i VRR. Inom ramen för arbets sätten är målet att deltagarna i övningen ska kunna förstå och förklara:
 - a. Innebörden av styrning genom inriktningsbeslut (med prioriteringsgrunder) av vakthavande räddningschef (VRC) i rollen som räddningsledningschef.
 - b. Extremvädersnod som ett sätt att lägga inkomna ärenden på lista (utan att lyssna med på inkommit 112-samtal) för vidare prioritering och hantering.
 - c. Utflytt av ärenden från lista till enskild räddningstjänst i VRR i syfte att effektivare samverka med primärkommuner (och ev. andra lokala aktörer) och minska belastning på ledningscentralen och centralt stabsarbete vid hög samtidighet i stora delar av räddningsledningssystemet samtidigt.
 - d. Alternativ enhetsindelning och resursdisposition mellan händelser till följd av vädret vs. andra räddningsuppdrag.
 - e. Områdesledning – genomförande av flera räddningsinsatser.
 - f. Områdesledning – del av räddningstjänstverksamhet – **OBS**: Övas ej inom ramen för övningen.
2. Pröva de distributionskanaler som används i VRR av ärenden från lista ut till enskild räddningstjänst samt till stabsenhet vid områdesledning – genomförande av flera räddningsinsatser.

Övningen ska ses i skenet av kraven i 2 kap. 15 § MSBFS 2021:4 som ställer förväntningar på att öva både individer och organisationens samlade förmåga att utöva ledning:

15 § Det ska finnas en planering för hur ledningssystemets förmåga att utöva ledning ska upprätthållas genom utbildning och övning.

Allmänna råd

Övning och utbildning bör ske regelbundet för att upprätthålla den kompetens och förmåga att leda arbetet som behövs i samband med räddningsinsatser.

Övningar bör vara av varierande karaktär och ges till all berörd personal.

Övningarna bör omfatta både individernas förmåga och organisationens samlade förmåga.

Övningarna bör omfatta förmågan att samverka med andra organisationer.

Målgrupper för övningen

De ledningsfunktioner som ska nås av övningen under övningsdagen är i första hand ett urval av de som verkar som:

- Chefs- och stabsresurs (CSR),
- Ordinarie räddningschefer (RCH) i räddningstjänster utanför RSG.
- Regional insatsledare (RIL) med stabsenhet.

Övningen riktar sig också till personer som kommer kunna nyttjas i lokalt arbete, t.ex. stf räddningschefer, insatsledare och liknande.

Under övningsdagen kommer vakthavande räddningschef (VRC), vakthavande befäl (VB) och ledningscentralen (LC) med larm- och ledningsbefäl (LB) ingå i övningen under styrda former som motspel.

Vid utvärdering och dialog efter övningen är målgrupperna samtliga vakthavande räddningschefer (VRC), vakthavande befäl (VB) och chefs- och stabsresurs (CSR). Övningens resultat återkopplas till räddningscheferna via styrgruppens arbetsutskott (VRR Styrgrupp-AU) samt till rapporteras till VRR Verkställande styrgrupp.

Övningsplatser

Övningen genomförs på följande platser:

1. Alingsås brandstation
2. Kungälv's brandstation
3. Tanumshedes brandstation
4. Gårda (motspel)

Representanter från övriga räddningstjänster i VRR bjuds in till övningsplatserna för att delta på dessa platser.

Avgränsningar

Övningen kommer inte involvera WIS. Inte heller kommer det konsekvensbaserade vädervarningssystemets möjligheter med ställningstagande/påverkansbedömning via Länsstyrelsen att övas. Områdesledning – del av räddningstjänstverksamhet övas ej.

Övningens faser

Övningen delas in i fyra faser:

1. Utbildningspaket

Inför övningen tas ett webbutbildningspaket fram för deltagarna att ta del av innan övningsdagen. Webbutbildningen utgörs av att en förklarande speakerröst läggs till de bilder som användes i fördjupningsutbildningen i Taktiksalen hösten 2021 inom projekt XGR om områdesledning, massanrop och extremvädersnod (ca 20-25 bilder på ca 45 min.)

De som ska övas förväntas också inför övningen läsa avsnitt 2.13 och Bilaga 4 i de gemensamma Utryckningsbestämmelserna i VRR samt SMHI:s skrift *Tröskelvärden för Konsekvensbaserade varningar (version 1.3)* [Tröskelvärden för vädervarningar | SMHI](#)

2. Förvarningsfas

På övningsdagen sker en förvarningsfas mellan 08.30 – 10.00 med momenten:

- Vädervarning med övergripande scenariobeskrivning går ut.
- VRC inriktningsbeslut skickas ut.
- Extra sammankallad stabsorientering genomförs med anledning av vädret.

3. Stormen kommer!

Ca 10.00 - 15.00 på övningsdagen slår Stormen Klemens till!

Kort in i händelseförloppet aktiveras extremvädersnod och ärenden distribueras löpande till övningsplatserna. Även normalt "brus" av andra räddningsinsatser pågår samtidigt.

Plottning av pågående räddningsinsatser och resursstatus sker i motspelet. Uppföljning av hjälpbehov (telefonkontakt med drabbade, ev. kontakt med befäl avdelat för inventering på plats), fördelning av ärenden till annan aktör och omprioritering av ärenden (3, 4, 0) sker ute på övningsplatserna. Drabbade nås via motspelet. Samverkan med primärkommuner och andra aktörer sker också via motspelet. VRC och VB är tillgängliga via motspelet. Även IL från berörda räddningstjänster (AVRF, BORF, NB) placeras i motspelet på Gårda och kan periodvis spela att de hanterar inventering på plats eller spela att de är insatta på en eller flera händelser.

Stabsenhet och RIL är planerad att larmas i övningen för områdesledning och ställs av övnings tekniska skäl vid en av övningsplatserna i övningen. Ärenden distribueras till stabsenheten för plottning etc. RIL kontaktar motspelet för samtliga kontakter som tas i övningen.

Stabsorientering genomförs av motspelet mot övningsplatserna för lägesuppföljning, etc.

4. Utvärdering och dialog

RSG placerar ut stödpersoner som observatörer på övningsplatserna. Dessa utgör också genom självständig dokumentation av iakttagelser en del i utvärderingsdialogen dagen efter.

På övningsdagen kl. 15.30 genomför deltagarna en kortare "hot-wash" genom att fylla i svar på enkät med ca fem frågor. Dessa medtages sedan till VRC-VB-CSR dag där cirka halva dagen används till att föra dialog i smågrupper och storgrupp om erfarenheter av övningen.

Resurser för övningen

I övningsledning och motspel ingår nedanstående:

Övningsledning:	Lars Jostelius (övningsledare)
Motspel:	VRC VB 3 x CC Ärendehantering, drabbade etc. IL AVRF, drabbade, kommuner, etc. IL BORF, drabbade, kommuner, etc. IL Norra Bohuslän, drabbade, kommuner, etc.
Utvärderare på övningsplatserna: (tillika support om rutiner etc.)	3 st. (en per plats)
Övningsbeställare och resurs:	Daniel Gillesén

Se separat lista med signaturer på personer i motspel och övningsplatser.

Scenariobeskrivning

Prognos för Sverige dagarna innan

Ostadigt väder i veckan

Andra veckan i november kommer bjuda på ostadigt väder över stora delar av landet med mycket moln och tidvis regn eller skurar.

Regn

Över Götaland, Svealand samt över södra och mellersta Norrland väntas tidvis regn under kvällen och natten, och så även under onsdagen. Molnen dominerar.

Blåsig i söder

På onsdag kan södra delen av Götaland beröras av ihållande regn som kan ge rikliga regnmängder. Det blir dessutom blåsig över Götaland med upp mot hårda vindbyar. I övriga delar av landet blåsigt, molnigt och lokala skurar.

På natten till övningsdagens utfärdas följande varning:

Lågtrycket över brittiska öarna har fördjupats och rör sig mot Skandinavien. Ovädret har fått namnet Klemens...

 Orange varning	Vind	Hela Västra Götaland	Sydvästlig vind, upp till 32 m/s i byarna.
 Gul varning	Regn	Hela Västra Götaland	Upp till 40 mm/24 h.
 Röd varning	Medelvind till havs	Skagerack, Kattegatt	Sydvästlig vind, Medelvind upp till 30 m/s.

ORANGE VARNING

Vad ska du göra?

- Undvik att exponera dig för vädret.
- Vidta lämpliga förebyggande åtgärder för att minska konsekvenser för miljö, liv och egendom.

Det förväntade vädret kan innebära

- Allvarliga konsekvenser för samhället.
- Fara för allmänheten.
- Allvarliga skador på egendom och miljö.
- Störningar i samhällsfunktioner.

Orange

VIND

Mycket begränsad framkomlighet på vägar grund av nedfallna träd. Förseningar inom buss-, tåg-, flyg- och färjetrafiken samt inställda avgångar.

Utrykningsfordons framkomlighet begränsas och hemtjänsten får stora problem med risk för isolering i glesbygd.

Sannolikt elbortfall i områden med luftburna elledningar, vilket även påverkar mobila nät för telekommunikationer.

Skador på byggnader och risk för flygande föremål.

Omfattande skogsskador.